T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2017 / 152
KARAR NO : 2017 / 221
KARAR TR : 10.4.2017

ÖZET: Görev uyuşmazlığına konu edilen ve kesinleşen kararlardan birisi görevsizlik kararı niteliğinde olmadığından, 2247 sayılı Yasa'nın 14.maddesinde öngörülen koşulu taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca REDDİ gerektiği hk.

K A R A R

Davacılar : 1-Ş. İnş.San. ve Tic.Ltd.Şti.
2-N. S.Hiz.T.Tem.Bil.Gıda
Ür.İnş.Eğt.Taş.Mak.Sağ.Hiz.Tic.Ltd.Şti.
Vekili : Av. C. K.
Davalı : Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü
Vekilleri : Av. S. S., Av. U. E., Av.R. Ç.

O L A Y : Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Zonguldak Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan ihale sebebiyle, bu kuruma, ihale karar pulu adı altında ihtirazi kayıtla 12.01.2010 tarihinde ödenen damga vergisinin iade edilmesi istemiyle davalı idareye 29.11.2010 tarihinde noter kanalıyla yapılan başvurunun, davalı idarenin 02.12.2010 tarih ve 2879 sayılı işlemi ile reddi üzerine açılan davada, davacı vekili; davalı idarece 2010 yılı temizlik ve kalorifer yakma hizmet alımı işine ilişkin olarak yapılan ihaleyi müvekkili şirketin kazandığını, daha sonra ihalenin iptaline karar verilmesi üzerine müvekkili şirket tarafından ihtirazen şikayet başvurusunun yapılması nedeniyle davalı idarece, binde 4,5 oranında ihale karar pulu bedeli olan 8.306,82-TL'nin yatırılmasının istenilmesi üzerine ihtirazi kayıtla 8.430,82-TL'nin yatırıldığını, müvekkili şirketin itirazının reddine karar verildiği için ihalenin iptaline ilişkin kararın kesinleştiği, davalı idarenin bünyesinde kalan paranın da sebepsiz zenginleşmeye neden olduğunu, daha sonra yeniden açılan ihalenin müvekkili şirketin uhdesinde kaldığını ifade ederek; müvekkil şirket tarafından aynı iş ihalesi için iki kere karar pulu bedeli ödenmiş olduğu iddialarıyla, ihtirazi kayıtla yatırılan 8.430,82-TL'nin ihtar tarihinden itibaren işleyecek faizi ile birlikte iadesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 3.Vergi Mahkemesi; 3.2.2011 gün ve E:2011/68, K:2011/153 sayı ile, uyuşmazlığı çözmeye yetkili mahkemenin; Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü Zonguldak Bölge Müdürlüğü'nün bulunduğu yer işlerine bakan Zonguldak Vergi Mahkemesi olduğu gerekçesiyle; 2577 sayılı yasanın 15'inci maddesinin 1/a.bendi hükmü uyarınca davanın yetki yönünden reddine, dosyanın yetkili Zonguldak Vergi Mahkemesi'ne gönderilmesine karar vermiştir.

ZONGULDAK VERGİ MAHKEMESİ; 28.2.2011 gün ve E:2011/310, K:2011/249 sayı ile, "(…) 488 Sayılı Damga Vergisi Kanununa ekli "Damga Vergisine Tabi Kağıtlar"ı düzenleyen 1 sayılı tablonun II. sırasında kararlar ve mazbatalardan alınacak damga vergisi oranlarına yer verilmiş olup, 2. maddede İhale Kanunlarına tabi olan veya olmayan resmi daire ve kamu tüzel kişiliğini haiz kurumların her türlü ihale kararlarının binde 4,5 oranında damga vergisine tabi oldu hüküm altına alınmıştır.

213 sayılı Vergi Usulü Kanununun 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında, vergi dairesinin mükellefi tespit eden, vergi tarh eden, tahakkuk ettiren ve tahsil eden daire olduğu belirtilmiş; 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasında, bu Kanunda yazılı resmi dairenin, genel ve atma bütçeli daire ve idarelerle, il özel idareleri, belediyeler ve köyleri kapsadığı hükmüne yer verildikten sonra, aynı Kanunun 26'ncı maddesinde, resmi dairelerin ilgili memurlarının, kendilerine ibraz edilen kâğıtların damga vergisini aramaya ve vergisi hiç ödenmemiş veya noksan ödenmiş olanları bir tutanakla tespit etmeye veya bunları tutanağı düzenlemek üzere vergi dairesine göndermeye mecbur oldukları kurala bağlanmıştır.

Yukarıda yer verilen yasal düzenlemelere göre; damga vergisinin tarh tahakkuk ve tahsiline, ilgili vergi dairesi yetkili bulunmaktadır. Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğü'nün bu konuda yapması gereken işlem, Damga Vergisi Kanunu'nun sözü edilen 26'ncı maddesi hükmü uyarınca, yatırılan damga vergisini ilgili vergi dairesine aktarmaktan ibarettir. Dolayısıyla, vergi idaresince tarh, tahakkuk ve tahsil edilen damga vergisi nedeniyle bu verginin iadesi konusunda herhangi bir yetkisi olmayan Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Zonguldak Bölge Müdürlüğü'ne yapılan başvuru sonucu anılan idarece tesis edilen işlem, vergilendirme yönünden hüküm ifade eden; yani, hukuk düzeninde değişiklik oluşturan kesin ve yürütülmesi gerekli nitelikte olmadığından, idari davaya konu edilemez.

Bu durumda, ortada yetkili makam tarafından tesis edilmiş idari davaya konu olabilecek bir işlem bulunmadığından davanın, 2577 sayılı Yasanın yukarıda anılan 14/3-d ve 15/1-b maddeleri uyarınca reddi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 14/3-d ve 15/1-b maddeleri uyarınca idari davaya konu olabilecek bir işlem bulunmadığından REDDİNE…" karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Danıştay 9.Dairesince, 15.10.2015 gün ve E:2013/1159, K:2015/10679 sayı ile onanan karar kesinleşmiştir.

Davacılar vekili tarafından bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açılmıştır.

ANKARA 10.ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ; 23.6.2016 gün ve E:2016/83, K:2016/310 sayı ile, "(…) taraflar arasında dava konusu işe ilişkin ihale yapılıp, bu ihalenin sözleşmeye bağlanmadan önce iptal edildiği ve taraflar arasında henüz bir sözleşme ilişkisinin kurulmadığı anlaşılmıştır.

İdare ile gerçek ve tüzel kişiler arasında yapılacak sözleşmenin imzalanmasından önce ve ihale aşamasında ihale ile ilgili idarece yapılacak işlemler "idari işlem" sayıldığından, bu aşamada gerçekleşen uyuşmazlıklarda idari yargı yeri görevli olmaktadır. Çünkü 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun (1 ve 2) maddeleri hükümlerinden idari işlemin iptali; idari işlem ve eylemlerden kaynaklanan tam yargı ve tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşması ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden doğan davalar idari yargıda açılabilir.

Somut olayda taraflar arasındaki ihtilafın sözleşmenin imzalanmasından önceki aşamada çıkan uyuşmazlığa ilişkin olup, taraflar arasında bir sözleşme imzalanmadığı, açılan dava ile de davalı tarafa ödenen ihale karar pulu bedelinin tahsili istenmiş olması nedeniyle, davaya bakmakla idari yargı yeri görevli olduğundan, dava dilekçesinin idari

yargı yolu bakımından reddine karar verilmesi gerektiği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle,

1-Dava dilekçesinin idari yargı yolu bakımından REDDİNE…" karar vermiş; temyiz edilmesi üzerine Yargıtay 13.Hukuk Dairesince, 21.12.2016 gün ve E:2016/22969, K:2016/23990 sayı ile onanan karar kesinleşmiştir.

Davacılar vekili tarafından, Zonguldak Vergi Mahkemesinin 28.2.2011 gün ve E:2011/310, k:2011/249 sayılı kararı ile Ankara 10.Asliye Hukuk Mahkemesinin, 23.6.2016 gün ve E: 2016/83, K:2016/310 kararları arasında görev uyuşmazlığı doğduğundan bahisle, olumsuz görev uyuşmazlığının çözülmesi istemiyle Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Yusuf Ziyaattin CENİK, Suna TÜRE Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Birgül KURT, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 10.4.2017 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, başvurunun reddi yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Anayasa'nın 158. Maddesinde, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözümlemeye yetkili olduğu belirtilmiş; 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 1. Maddesinde, "Uyuşmazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmiş, adli, idari ve askeri yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyuşmazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan bağımsız bir yüksek mahkemedir…", 14. maddesinde, "Olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararın kesin veya kesinleşmiş olması gerekir. Bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi, ancak davanın taraflarınca ve ceza davalarında ise ayrıca ilgili makamlarca ileri sürülebilir." denilmiştir. Aynı Yasa'nın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Olayda, adli ve idari yargı yerlerinde, davacı Şirketler tarafından aynı iş ihalesi için iki kere karar pulu bedeli ödenmiş olduğu iddialarıyla, ihtirazi kayıtla yatırılan 8.430,82-TL'nin iadesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmaktadır.

Dosyalar üzerinde yapılan inceleme neticesinde; görev uyuşmazlığına konu edilen ve kesinleşen Zonguldak Vergi Mahkemesinin 28.2.2011 gün ve E:2011/310, k:2011/249 sayılı kararında; ortada yetkili makam tarafından tesis edilmiş idari davaya konu olabilecek bir işlem bulunmadığı gerekçesiyle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 14/3-d ve 15/1-b maddeleri uyarınca reddine; Ankara 10.Asliye Hukuk Mahkemesinin, kesinleşen 23.6.2016 gün ve E: 2016/83, K:2016/310 kararında ise, davaya bakmakla idari yargı yeri görevli olduğundan, dava dilekçesinin idari yargı yolu bakımından reddine karar verildiği anlaşılmıştır.

Görüldüğü üzere, Zonguldak Vergi Mahkemesinin kararının, davanın adli yargıda açılması gerektiğine ilişkin verilmiş bir görevsizlik kararı niteliğinde olmadığı, davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 14/3-d ve 15/1-b maddeleri uyarınca idari davaya konu olabilecek bir işlem bulunmadığı gerekçesiyle reddine ilişkin bulunduğu anlaşıldığından, adli ve idari yargı yerleri arasında, 2247 sayılı yasanın aradığı biçimde görev uyuşmazlığı oluştuğundan söz etmek mümkün değildir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddine karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç :2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 10.4.2017 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri NECİPOĞLU	Yusuf Ziyaattin CENİK	Suna TÜRE	Alaittin Ali ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Birgül KURT	Mehmet AKBULUT	Yüksel DOĞAN